

Hjournal⁹

časopis Fakulty humanitních studií UTB ve Zlíně / 2024

Obsah

Úvodní slovo děkana Libora Marka	4	Drama jako nástroj pro zdokonalení angličtiny	21
Pregraduální přípravy budoucích učitelů a učitelek na ÚŠP	6	O cestě k uzdravení	23
Studentská vědecká odborná činnost	7	Kompetenční rámec vysokoškolského vyučujícího	24
Jak na anglickou gramatiku?	8	Vstupní a průběžné vzdělávání učitelů	25
Norské fondy	9	Sportuj s FHS a možná zhubneš i do plavek	26
Ellen Boeren	10	Od etiky k umělé inteligenci: soutěž show-off	27
Srovnávací test s Michalem Vieweghem	11	Budoucí učitelky zkouší inovativní přístupy	29
Spolupráce mezi fakultou a Vězeňskou službou ČR	13	Čeština pro studenty ze zahraničí	31
Mladí vědci představili výsledky bádání	14	Erasmus a výjezd do Portugalska	32
Hladký průběh porodu a příprava na péči o dítě	16	Finští studenti se podělili o dojmy ze stáže v KNTB	34
Mezinárodní dny porodních asistentek a sester	17	prof. RNDr. Jaroslava Pavelková, CSc.	37
Workshop Sociální pedagogika v praxi	19	Gratulace	39
13. ročník studentské konference ÚPV	20	Stalo se	39

Úvodní slovo děkana

Vážené kolegyně, vážení kolegové, přátelé fakulty,

oblíbený český spisovatel Michal Viehwegh, který 3. dubna 2024 přijal pozvání naší fakulty k autorskému čtení a debatě o literatuře i životě, v odpovědi na jednu z mnoha všetečných otázek z publika (doporučená četba níže v čísle) suše konstatoval: „Hledání originality je [...] velmi obtížné.“ Skutečně, je to však také neobyčejně důležité. Přemýšlím o tom, když pročítám jednotlivé články v devátém čísle fakultního bulletinu H-journal, reflektujícím dění na FHS v první polovině roku 2024, v němž se právě originalita snoubí s pestrostí. Mám na mysli přepestrou plejádu akcí, konferencí a kurzů realizovaných na fakultě – od oslav Mezinárodního dne porodních asistentek až po Projektové dny na Ústavu školní pedagogiky určené pro budoucí učitelky. Díky možnosti vykonat praktickou stáž v Krajské nemocnici Tomáše Bati ve Zlíně se jako fakulta stáváme atraktivní destinací pro mobilitu zahraničních studujících, jak dokládá nedávný příklad dvou finských studentů z Tamperské univerzity.

Hodně jsme se posunuli v oblasti projektů, o tom byla řeč už v minulém čísle. V rámci Fondů EHP a Norska jsme letos získali projekt zaměřený na studium předcházení nerovnostem ve vzdělávacích systémech (Centrum výzkumu FHS), na Ústavu zdravotnických věd se zase rozběhl projekt Multidisciplinární spolupráce odborníků Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně v dětské paliativní péči, který je podpořen prestižní Nadací rodiny Vlčkových.

A nad rámec výše uvedeného a níže popsaného ještě zmínka o potěšující úrodě z oblasti akreditací. Mohu s radostí oznámit, že se podařilo reakreditovat poslední sadu našich studijních programů: Učitelství pro 1. stupeň základní školy, Všeobecné ošetrovatelství i Porodní asistenci.

Tolik nenápadná ochutnávka pro další čtení a zamyšlení. Budiž vzdán hold originalitě a pestrosti!

Libor Marek

Pregraduální přípravy budoucích učitelů a učitelek na ÚŠP

Ústav školní pedagogiky bude od května letošního roku po dobu tří let řešit projekt předkládaný v souladu s výzvou OP JAK č. 02_23_19. Reaguje tak na reformu pregraduální přípravy v České republice, která má připravit budoucí učitele na vzdělávání dětí a žáků dle principů Strategie 2030+.

Hlavním cílem projektu je inovace koncepčního rámce pregraduální přípravy budoucích učitelů a učitelek mateřských, základních a středních škol s důrazem na permanentní reflexi jejich vlastní práce. Naplnění hlavního cíle bude podpořeno rozvojem kompetencí provázejících učitelů pro zvýšení kvality vedení pedagogických praxí, rozvojem odborných kompetencí akademických pracovníků pro vzdělávání budoucích vyučujících, rozvojem jejich kompetencí v souladu s cíli Strategie 2030+ a vytvořením funkční sítě spolupracujících škol s UTB i funkční sítě pracovišť, která se podílejí na pregraduálním vzdělávání na celé univerzitě.

Dalším projektem je projekt Mezinárodního visegrádského fondu — Development Entrepreneurship Competencies Among Generation Alpha in Primary and Secondary Schools — Rozvoj podnikatelských kompetencí mezi generací Alfa na základních

a středních školách, který Ústav školní pedagogiky realizuje ve spolupráci s Fakultou managementu a ekonomiky. Cílem projektu je shromažďovat a organizovat zkušenosti ze základních škol zemí Visegrádské skupiny, které integrují podnikatelské vzdělávání do svého vzdělávacího kurikula. Projekt je spolufinancován vládami České republiky, Maďarska, Polska a Slovenska z Mezinárodního visegrádského fondu, jehož posláním je rozvíjet myšlenku udržitelné regionální spolupráce ve střední Evropě. Záměrem projektu je usnadnit přístup k moderním metodikám a vzdělávacím nástrojům, výměna zkušeností s jinými školami na mezinárodní úrovni, rozvoj digitálních kompetencí učitelů i studujících, zesílení profilu školy jako lídra v inovativním vzdělávání. Školy a učitelé, již se aktivně zúčastní pilotního projektu, dostanou jedinečnou příležitost zapojit se do nových projektů v oblasti podnikatelského vzdělávání žáků, které univerzita plánuje v budoucnu

realizovat. Na závěr projektu bude vytvořena interaktivní online platforma, která učitelům umožní

efektivně sdílet zkušenosti v rozvoji podnikatelské kompetence a dovedností pro 21. století mezi žáky.

Text: Barbora Petrů Puhrová

Studentská vědecká odborná činnost

Ve čtvrtek 9. května 2024 se konala obhajoba projektů Studentské vědecké a odborné činnosti na Fakultě humanitních studií UTB ve Zlíně v oblasti Pedagogika.

První místo získala Lucie Machová, studentka 4. ročníku Učitelství pro 1. stupeň základní školy s tématem Pojetí slovního hodnocení žáků na 1. stupni ZŠ.

Druhé místo obsadila s tématem Role učitele mateřské školy při posilování zdraví a prevenci chronických onemocnění dětí studentka 1. ročníku Předškolní pedagogiky Bc. Klára Kociánová.

Gratulujeme zúčastněným studentkám a děkujeme za zapojení do soutěže. Nechť jsou studentky inspirací pro další potenciální zájemkyně a zájemce o zpracování projektu v rámci studentské odborné činnosti. Je to vhodná příležitost pro přípravu k řešení výzkumného projektu bakalářské nebo diplomové práce a rovněž pro získání finanční odměny.

Text: Barbora Petrů Puhrová

Jak na anglickou gramatiku?

Ústav moderních jazyků a literatur se v roce 2024 zaměřuje na inovativní výzkum v oblasti anglické gramatiky, který je realizován na Střední škole gastronomie a obchodu ve Zlíně.

Cílem výzkumu je porovnat efektivitu různých metod výuky slovesných časů v angličtině. Řešitelský tým projektu tvoří Mgr. Dagmar Masár Machová, Ph.D., prof. PaedDr. Zdena Kráľová, Ph.D., M.A., Svitlana Shurma, Ph.D. a M.A. Jana Inseth.

„Je všeobecně známo, že slovesné časy v angličtině představují velkou výzvu jak pro studenty, tak i pro vyučující. Snažíme se proto vyvinout metody, které studentům umožní toto učivo lépe zvládnout,“ sdělila dr. Dagmar Masár Machová, hlavní řešitel-

ka projektu. Tato inovativní metoda výuky vychází z nejnovějších poznatků v oblasti teoretické gramatiky. „Náš mozek funguje jako počítač,“ uvádí a pokračuje: „Proces osvojování gramatiky jakéhokoli jazyka je logický a jednoduchý. Na základě toho můžeme říct, že v mozku rodilého mluvčího neexistuje 12 slovesných časů tak, jak je známe z učebnic. Vše je mnohem jednodušší,

a proto se snažíme vyvinout a ověřit takové metody výuky, které z tohoto poznatku vychází. Věříme, že systém všech slovesných časů je možné vysvětlit během jedné vyučovací hodiny.“

Novou metodu tým testoval na Střední škole gastronomie a obchodu Zlín a porovnával, zda studenti, kteří absolvovali výuku touto metodou, vykazují lepší výsledky než studenti, u kterých výuka proběhla klasickým způsobem. Výzkum si klade za cíl zkvalitnění výuky anglické gramatiky a kromě toho také nabízí vyučujícím anglického jazyka více možností při výběru výukových metod.

Text: Dagmar Masár Machová

Norské fondy

Centrum výzkumu Fakulty humanitních studií uspořádalo společně s kolegy z Arctic University of Norway v Trømsø sérii výzkumných seminářů zaměřených na analýzu vzdělávacích nerovností a celoživotního vzdělávání v obou zemích.

Semináře konané v posledním červnovém týdnu na půdě fakulty se věnovaly analýze zjištění ze společného komparativního výzkumu a také sdílení dobré praxe v oblasti nástrojů vzdělávací

politiky ze severských zemí, jako jsou Norsko a Finsko. V rámci seminářů byly diskutovány nejen výstupy společného bilaterálního projektu podpořeného z Norských fondů, ale rovněž

další spolupráce v nadcházejícím akademickém roce, která bude zahrnovat srovnávací výzkum zaměřený jak na vysokoškolské studenty, tak problematiku prostorových nerovností v rámci zapojení do dalšího vzdělávání dospělých. Podle profesorky Unn-Doris Baecke, vedoucí norského týmu, otevírá společný výzkum cestu k nekonvenčnímu pohledu na vzdělávací jevy jak v Norsku, tak v České republice.

Text: Tomáš Karger

Ellen Boeren

Koncem května proběhla na UTB návštěva jedné z nejvýznamnějších vědkyň v oblasti vzdělávání a učení dospělých, profesorky Ellen Boeren z University of Glasgow.

Někdejší držitelka Houleho ceny za nejlepší publikaci Americké asociace pro vzdělávání dospělých si pro akademickou obec Fakulty humanitních studií připravila dva workshopy:

První, zaměřený na současné výzvy celoživotního učení v Evropě, který několik týdnů předtím přednesla v Bruselu pro členy Evropské komise zodpovědné za nastavování celoevropské politiky v této oblasti.

Druhý workshop se věnoval předávání dobré praxe v psaní odborných textů pro špičkové angloamerické časopisy v oblasti společenských věd. Kromě toho se projednávalo další prohlubování výzkumné spolupráce s Centrem výzkumu Fakulty humanitních studií, s nímž profesorka Boeren v posledních letech úzce kooperuje. Zejména se jednalo o plánování společných analýz

zaměřených na srovnávání mezinárodních vzorců účasti a neúčasti dospělých v celoživotním vzdělávání prostřednictvím nejnovějších dat z mezinárodních šetření Adult Education Survey 2022 a Programme for the International Assessment of Adult Competencies 2022.

Text: Tomáš Karger

Srovnávací test s Michalem Vieweghem

Ve středu 3. dubna jsme na Fakultě humanitních studií přivítali velmi inspirativní návštěvu – naše pozvání k autorskému čtení a besedě přijal renomovaný český spisovatel a publicista Michal Viewegh.

Držitel ocenění Magnesia Litera a prestižní Ceny Jiřího Ortena, autor všeobecně známých románů, novel, fejetonů i scénářů několika českých filmových trháků, přečetl při této příležitosti jednu ze svých povídek a pohovořil s námi o tvůrčím psaní, o knihách i o životě.

Spisovatel zahájil besedu krátkou povídkou Srovnávací test z nedávno vydané reedice Povídek o lásce, kde vylíčil prostřednictvím typicky sarkastického humoru příběh hrdinky porovnávající všechna pro a proti svého právě zesnulého manžela. Výsledek „srovnávacího testu“ byl nečekaný

a dosti překvapivý. Mezi přítomnými vyvolal zamyšlení nad povahou osobního štěstí ve vztazích, které může být vnímáno z různých perspektiv.

Ve druhé části setkání se pak rozproudila živá debata nad dotazy účastníků, kteří se našeho

hosta ptali na různé aspekty jeho tvorby i na jeho životní příběh. Michal Viewegh se velmi otevřeně podělil o své zkušenosti i inspiraci, jež podněcuje jeho tvorbu.

Z množství položených dotazů jsme pro čtenáře vybrali alespoň krátkou ochutnávku:

Několik Vašich románů bylo úspěšně zfilmováno. Vybral byste nějakou další knihu, která by si také zasloužila ztvárnění na filmovém plátně?

Ano, třeba románová trilogie Biomanželka, Biomanžel a Dula by si podle mě filmovou či televizní seriálovou podobu zasloužila – a stejně tak si umím představit v kinech i zfilmované romány Melouch nebo Převážně zdořilý Leopold.

Už se Vám stalo, že se některý z Vašich fanoušků pokusil navázat na Váš příběh a napsal jeho volné pokračování? Případně jak byste na takový pokus reagoval?

Pár pokusů o různé „variace“ na mé knihy tu bylo, ale naštěstí si jich téměř nikdo nevšiml. Kdosi taky bez mého svolení natočil nestoudnou variaci na Román pro ženy s názvem Román pro pokročilé, ale naštěstí to bylo dostatečně blbé, takže ten film zcela propadl.

Při besedě jste uvedl, že je velmi obtížné v současné přehlcené době napsat něco originálního a zaujmout přesycené čtenáře. Kde nejčastěji hledáte inspiraci? Nabídl Vám někdo třeba vlastní zajímavý příběh?

Začnu odzadu: ano, párkrát mi někdo nějaký příběh nabízel, ale většinou jsem ho pak nepoužil nebo z toho byl jen dílčí námět na povídku, popřípadě scénu v románu. Hledání originality je v době každoročních stovek nových knih a tisíců nových filmových, televizních a nejrůznějších

internetových příběhů – a to nejen mizerných, ale často i skvělých – skutečně velmi obtížné. Ani tak se samozřejmě nepřestávám o originalitu snažit.

Jakým způsobem změnila Vaši práci vážná nemoc, kterou jste před lety prodělal? Co Vám přinesla do života i tvorby pozitivního?

V prvních několika letech zcela zásadně: měl jsem klinicky diagnostikovanou depresi, poruchy pozornosti a paměti a opustila mě manželka... Za takových podmínek se žije i píše špatně. Ale nakonec jsem se z té propasti pomalu vyškřábal zpátky nahoru. Pozitivní bylo zjistit, že jsem to víceméně zvládl sám. Co tě nezabije, to tě posílí.

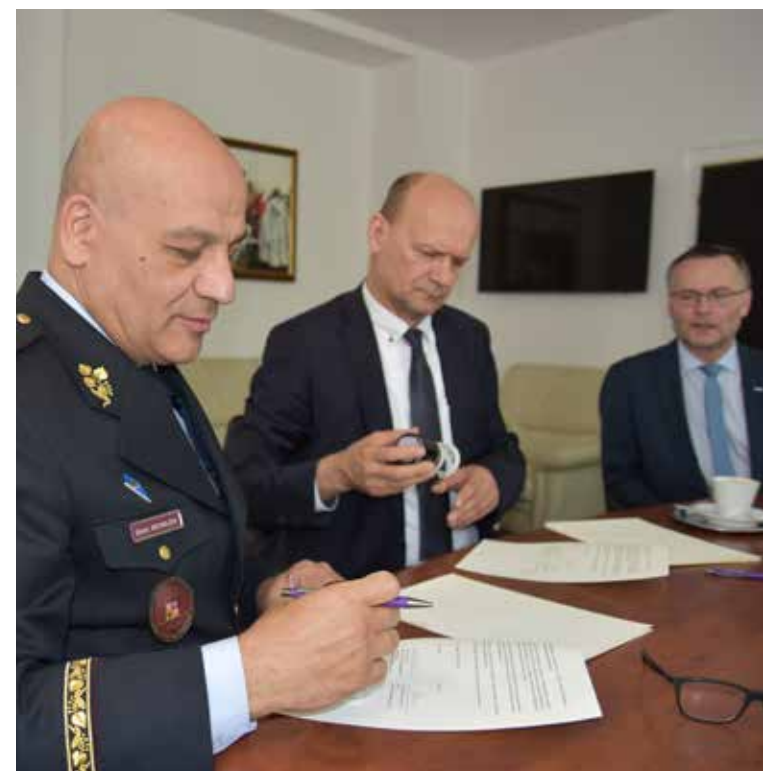
A na jakou Vaši novinku se můžeme těšit v blízké budoucnosti, na čem nyní pracujete?

Odevzdal jsem do nakladatelství dva kratší rukopisy, které vyjdou v jedné knize. První text se jmenuje Neobyčejná laskavost, což je zdánlivě skandální příběh odehrávající se v jednom středoevropském domově pro seniory, druhý s názvem Obyčejná nestoudnost pojednává o firemním karnevalovém teambuildingu... Jsou to takoví firemní Účastníci zájezdu. V současné době píše nový román zasazený do Dnů otevřených (vinných) sklepů... Pár přátel vyjede z Prahy na jižní Moravu zapařit a jejich životy se už druhý den definitivně změní...

Text: Hana Polešáková

Spolupráce mezi fakultou a Vězeňskou službou ČR

Fakulta humanitních studií navázala významné partnerství v oblasti vzdělávání a odborných praxí.

Rektor UTB Milan Adámek podepsal za účasti děkana fakulty Libora Marka memorandum o vzájemné spolupráci s ředitelem Vězeňské služby České republiky (VS ČR).

Spolupráce se mezi oběma institucemi rozběhla již na podzim roku 2023, kdy na Konferenci

restorativní a retributivní justice, kterou pořádal Ústav pedagogických věd FHS UTB v kooperaci s Probační a mediační službou Zlín, přijali pozvání zástupci VS ČR. Partnerství fakulty a vězeňské služby se rozvíjelo a vyústilo dne 26. dubna 2024 v podepsání memoranda o spolupráci. K tomu došlo při setkání rektora Univerzity Tomáše Bati prof. Mgr. Milana Adámka, Ph.D. a děkana Fakulty humanitních studií Mgr. Libora Marka, Ph.D. s generálním ředitelem VS ČR genmjr. Mgr. Simonem Michailidisem, MBA, přímo v sídle VS ČR v areálu pankrácké věznice.

„Obě instituce se domluvily na součinnosti zejména v oblasti vzdělávání a praktické přípravy studentů UTB pro budoucí výkon profese, dále také na spolupráci při řešení projektů výzkumu, vývoje a inovací a na spolupráci při tvorbě a uskutečňování programů celoživotního vzdělávání,“ uvedl Libor Marek.

Text: Julie Junaščíková, Libor Marek

Mladí vědci představili výsledky bádání

Dne 24. května 2024 se v dopoledních hodinách na Fakultě humanitních studií Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně uskutečnil již třetí ročník Vědecké konference pro žáky.

Tato akce, zaměřená na rozvoj talentovaných dětí ze základních škol Zlínského kraje, nabídla účastníkům možnost vyzkoušet si před katedrou prezentaci výsledků svých bádání a projektů.

Prezentace probíhaly ve třech blocích, mezi nimiž byly přestávky, které dětem umožnily navzájem se poznat, sdílet své zážitky a občerstvit se po náročném výkonu. Přestože byli účastníci velmi mladí,

jejich témata byla nesmírně zajímavá a často i náročná. Mezi nejzajímavější příspěvky z oblasti biologie, potravinářství, techniky a IT patřily například prezentace Mezinárodní vesmírná stanice ISS (doplněná o VR prohlídku), Tajemství černých děr, Jaderné bomby, Zajímavé nekonečno, Generativní umělá inteligence nebo Průmyslově zpracované potraviny.

Výkony 44 přihlášených žáků a žáků hodnotila porota sestavená z akademických pracovníků fakulty. Vyslechla si celkem 33 příspěvků, přičemž posuzovala nejen obsah a zpracování prezentací, ale také mluvený projev a odvahu vystoupit před početným publikem. Po závěrečných prezentacích se všichni přítomní opět shromáždili v aule, kde proběhlo slavnostní ukončení a předání diplomů.

„Měli jsme za cíl poskytnout žákům platformu, kde mohou předvést výsledky svého snažení a inspirovat se navzájem,“ uvedl Mgr. Michal Navrátil, hlavní organizátor akce. „Těší nás, že někteří žáci se k nám vrací pokaždé s novým tématem a my můžeme sledovat, jak se rok od roku zdokonalují ve svých prezentačních doved-

nostech. Zároveň se do konference každý rok zapojí i noví žáci, kteří dokážou s jejich již zkušenými vrstevníky rozhodně držet krok.“

Text: Hana Polešáková

Hladký průběh porodu a příprava na péči o dítě

Předporodní příprava je pro nastávající matky důležitým krokem, který podporuje nejen hladký průběh porodu, šestinedělí, ale i následné mateřství a péči o dítě.

Ústav zdravotnických věd Fakulty humanitních studií UTB ve Zlíně proto vede své studující, kteří se připravují na profesní dráhu porodních asistentek a asistentů, k aktivní práci s těhotnými a učí je, jak správně vést tyto přípravné kurzy a jak se ženami pracovat.

Hlavním cílem kurzu je informovat ženu o průběhu těhotenství, vývoji plodu, správné životosprávě, vhodných pohybových aktivitách a změnách, které těhotenství přináší. Poskytuje ženám také informace o možnostech psychofyzické přípravy v posledních dnech před porodem, průběhu porodu, nefarmakologických možnostech ovlivnění průběhu porodu a vnímání bolesti. Učí je rovněž efektivnímu způsobu dýchání a tlačení při porodu, správným technikám kojení a péči o dítě. Jak doplňuje koordinátorka kurzu Mgr. Lenka Vrlová, „prostřednictvím kurzu se studentky v neposlední řadě snaží posílit roli partnera, který dnes již běžně asistuje

partnerce u porodu a stává se její významnou podporou.“

Neméně důležité je i psychické naladění, eliminace strachu a úzkosti. Těhotné ženy se nejen dozví podrobné informace o tom, co je čeká během porodu a v časném poporodním období, ale mnohou si řadu dovedností samy prakticky vyzkoušet.

V čele této iniciativy stojí studentky 3. ročníku studijního programu Porodní asistence. Plánovaná psychosomatická příprava nastávajících matek proběhla ve dvou termínech, a to 16. dubna 2024, kdy účastnice prošly přípravou na období před porodem, počátek porodu a průběh porodu ve všech jeho fázích. V úterý 23. dubna 2024 se pak zaměřily na šestinedělí, kojení a péči o novorozence.

Text: Lenka Vrlová

Mezinárodní dny porodních asistentek a všeobecných sester

Park Komenského ve Zlíně se stal 8. a 10. května centrem oslav a osvěty zaměřené na profese, které tvoří nejdůležitější pilíř našeho zdravotnického systému.

Ústav zdravotnických věd Fakulty humanitních studií UTB ve Zlíně (dále jen FHS UTB) připravil pro veřejnost u příležitosti Mezinárodního dne porodních asistentek a Mezinárodního dne sester dva odpolední programy plné užitečných informací, vzájemného sdílení i zábavy.

Dne 8. května se zájemci z řad veřejnosti mohli od 14 do 17 hodin v parku zúčastnit setkání pod

názvem „Porodní asistentka, těší mě aneb S čím Vám mohu pomoci“. Na happeningu se kromě fakulty spolupodílela také Krajská nemocnice Tomáše Bati, a to konkrétně její Gynekologicko-porodnické oddělení v čele s vrchní porodní asistentkou Bc. Ivanou Cvičkovou. Jak uvádí jedna z organizátorek akce, pedagožka i porodní asistentka v jedné osobě Mgr. Dagmar Pilíková: „Cílem této akce bylo zvýšit povědomí o této záslužné a nenahraditelné profesi, nabídnout veřejnosti možnost pohovořit osobně s profesionálními i budoucími porodními asistentkami, sdílet zkušenosti a dozvědět se více o bakalářském studijním programu, který fakulta nabízí.“

O dva dny později, tedy 10. května, proběhla na stejném místě od 14 do 17 hodin pod záštitou FHS UTB oslava Mezinárodního dne sester. V rámci odpoledního programu si mohli návštěvníci nechat změřit krevní tlak, studentky a studenti Všeobecného ošetřovatelství navíc předvedli ukázky preventivního samovyšetření prsou nebo prostaty a představily zároveň svůj studijní program. Dr. Věra Vránová, která je iniciátorkou akce s úsměvem dodává, že „během setkání se návštěvníci navíc mohli osobně seznámit také se samotnou Florence Nightingale, která stála koncem 19. století u zrodu moderního ošetřovatelství.“

Text: Hana Polešáková

Workshop Sociální pedagogika v praxi

V úterý 5. března 2024 se v prostorách auly Fakulty humanitních studií UTB ve Zlíně uskutečnil tradiční workshop Sociální pedagogika v praxi.

Akce byla určena zejména studentům programu Sociální pedagogika. Cílem workshopu bylo předat studujícím informace o jejich uplatnění, a to z řad odborníků z praxe. Jelikož praxe studentkám a studentům nabízí široké uplatnění v pozicích sociálních pedagogů a sociálních pracovníků, je akce zaměřena na konkrétní oblasti. Letošní ročník byl věnován především sociálním službám.

Workshopu se zúčastnili a své zkušenosti předali odborníci z praxe. Úvodu se ujaly kolegyně z Terénní asistenční služby ve Zlíně Markéta Halaštová, DiS., a Bc. Lenka Špendlíková, které hovořily o navazování kontaktu s klienty v jejich přirozeném prostředí a uváděly zásady, které mohou budoucím absolventům pomoci s orientací v praxi. Následoval příspěvek Bc. Marie Fialové, která představila sociálně terapeutickou dílnu Naděje ve Zlíně a další služby, které Naděje zaštiťuje, např. Dům pokojného stáří. Paní Fialová popsala náplň práce sociální pracovníce při práci s klienty s mentálním postižením. Třetí příspěvek byl věnován veřejné správě.

Mgr. Simona Čubáková hovořila o spolupráci Krajského úřadu s dalšími sociálními službami v kraji. Věnovala se také sociální práci s rodinami. Ve druhé polovině workshopu měli studenti možnost vyslechnout informace od Mgr. Marka Mikláše, MBA, ředitele Poradenského a krizového centra. Pan ředitel uváděl zajímavé zkušenosti a příběhy z praxe a nabádal studující k výběru adekvátní cílové skupiny. Workshop uzavřela Bc. Renáta Lorencová, metodička kvality z Domova pro seniory Burešov. Paní Lorencová představila život v tomto zařízení, které klientům nabízí pestré služby a zejména lidský přístup. Hovořila i o obsahu práce sociální pracovníce se seniory.

Děkujeme odborníkům z praxe za jejich ochotu předat studentům cenné zkušenosti z výkonu vlastní profese. Oceňujeme také schopnost prezentujících aktivně zapojit studenty do jednotlivých příspěvků a věříme, že i do práce sociálních pracovníků, která není vždy snadná a často společensky nedocenená.

Text: Lucie Cejpek Blašítková

13. ročník studentské konference ÚPV

Dne 18. dubna 2024 proběhla na Ústavu pedagogických věd FHS UTB ve Zlíně studentská konference, jejímž cílem bylo poskytnout studujícím 3. ročníku oboru Sociální pedagogika v prezenční formě prostor pro představení jejich bakalářských prací.

Studentky a studenti tak dostali příležitost vyzkoušet si nanečisto obhajoby prací a vypilovat před státnicemi případné nedostatky.

Po prezenci účastníků byla konference zahájena úvodním slovem ředitele Ústavu pedagogických věd doc. Mgr. Jakuba Hladíka, Ph.D. Jednání v plénu se ujali studenti navazujícího magisterského oboru Sociální pedagogika, kteří pohovořili o svých úspěšně obhájených bakalářských pracích z předchozích let. Bc. Jakub Brhláč vystoupil s tématem Využití programu zážitkové pedagogiky v rozvoji sociálních vztahů dětí staršího školního

věku, poté Bc. Pavla Dubská hovořila o adaptaci dětí cizinců na mateřskou školu pohledem učitelek mateřských škol. Jednání zakončila Bc. Natália Juranová pojednáním o porozumění žité zkušenosti trans lidí.

Odpolední jednání probíhalo v šesti sekcích. Jednotlivé sekce řídili akademičtí pracovníci ÚPV. Zde studenti prezentovali své projekty bakalářských prací zaměřené na působení sociálního pedagoga na základní škole, profesi asistenta pedagoga, pedagogiku volného času, adaptační programy a zážitkovou pedagogiku, hodnotovou

orientaci, primární prevenci a mediaci ve školním prostředí, klima třídy, sociální služby, adaptaci seniorů, rodiny s rizikovým chováním dětí a mládeže, nízkoprahová zařízení, dětské domovy,

užívání návykových látek, resocializaci, média a sociální sítě, kvalitu života, wellbeing aj. Společně pak bylo o jednotlivých tématech diskutováno a všem prezentujícím se dostalo zpětné vazby.

Drama jako nástroj pro zdokonalení angličtiny

V dubnu letošního roku připravilo Centrum jazykového vzdělávání pro zájemce z řad studujících i zaměstnanců UTB dva zajímavé workshopy zaměřené na podporu komunikační dovedností v anglickém jazyce.

Originálně uchopený dvoudenní minikurz zorganizovala Mgr. Jana Orsavová, Ph.D. ve spolupráci s Patricem Meunierem, charismatickým pedago-

gem a zkušeným hercem z pařížské univerzity Gustave Eiffela. O své zkušenosti z workshopu sepsala jedna z účastnic krátkou reportáž.

Ranní slunce se prodíralo okny učebny, když se v ní ve čtvrtek 11. dubna začali shromažďovat první účastníci workshopu s názvem Workshop on English Communicational Skills through Drama. I přes drobné zpoždění některých opozdilců panovala v místnosti příjemná atmosféra plná očekávání. Patrice Meunier nás přivítal s úsměvem a nakažlivou energií.

Po krátkém úvodu jsme se vrhli do první aktivity s názvem Everyone who. V kruhu, s jedním odvážlivcem uprostřed, jsme si zahráli hru s jednoduchou premisou – kdo se cítil osloven výrokem typu „Vstanou ti, kteří rádi...“, musel vstát a vyměnit si místo s jiným účastníkem. Tato zábavná aktivita nám pomohla se navzájem lépe poznat a prolomit ledy.

Následující aktivita, inspirovaná populárním segmentem z Ellen Show, nám dala šanci prokázat jak naši kreativitu a přesvědčivost, tak i schopnost lhát. Každý z nás se musel podělit o dvě pravdivé informace a jednu lež, zatímco ostatní hádali, co je pravda a co fikce. Někdy to bylo ošemetné, ale vždy zábavné! Někdy jsme se dozvěděli pikantní detaily o životě našich spolužáků, jindy jsme se jen smáli absurdním lžím. Tak či onak, tato aktivita rozproudila konverzaci a navodila ještě příjemnější atmosféru.

Ve třetí aktivitě Imagine place jsme se proměnili v mimy. Naším úkolem bylo znázornit pantomimou běžné situace, jako jsou nákup v obchodě nebo návštěva koncertu. Někdy se nám nedařilo pantomimu správně uhodnout, ale i tak jsme se při tom skvěle bavili, jelikož jsme se mohli do předváděné scény přidat. Další aktivity se zaměřily na improvizaci. Rozdělili jsme se do skupinek a na základě papírků s instrukcemi jsme museli vymyslet a zahrát krátké scénky. Místo, čas a aktivita byly zadány náhodně, takže výsledkem byly plně improvizované a originální výstupy plné humoru a nečekaných zvrátů. Sledovali jsme

napínavé přepadení v minulém století i zábavné čištění zubů o půlnoci po večírku.

Závěrečná aktivita se skládala z čtení scénáře. Dostala jsem šanci zahrát si roli neúspěšné herečky Romy ze hry „Less Soap, More Blood“. Díky této aktivitě jsem si uvědomila, jak důležitá je příprava a precizní načasování, a to nejen v herectví, ale i v běžné komunikaci. Správný výraz a intonace dokáží diváky (nebo posluchače) strhnout a ovlivnit jejich vnímání. I když se mi ne vždy podařilo perfektně ztvárnit Romu, užila jsem si hru a ocenila jsem cenné rady Patrice ohledně herecké techniky.

Patrice Meunier přijel do České republiky díky partnerství mezi oběma univerzitami. V Paříži se snaží učit angličtinu poutavým způsobem a svým studentům nabízí i celoroční workshop, ze kterého jsme si mohli vyzkoušet pár cvičení, zakončený studentským představením. I když se momentálně nepohybuje na prknech divadla, pro své studenty vytváří aktivity, v nichž rád využívá dramatické prvky.

Celý kurz Patrice shrnul slovy: „Nejedná se o běžnou hodinu angličtiny, je to více o snaze zlepšit vlastní sebevědomí. Uvědomil jsem si, že když o sobě pochybuji, je pak mnohem těžší daný úkol (např. mluvený projev před publikem) zvládnout. Moje kurzy pomáhají účastníkům prostřednictvím divadla k nácvičce modelových situací, a zvyšují tak jejich sebevědomí. Díky workshopu si mohou uvědomit, že zvládnou mluvit, i když někdy udělají chybu.“

Text: Michaela Kottová, stážistka

O cestě k uzdravení

Studentky Ústavu školní pedagogiky, 3. ročníku Učitelství pro 1. stupeň ZŠ, se v rámci přednášky Prevence rizikového chování setkaly s klienty Centra pro děti a rodiny ADAM.

Tato nezisková organizace působí na Slovensku poblíž města Gbely již od roku 1997 a poskytuje prostřednictvím akreditovaného resocializačního programu komplexní pomoc mužům s různým typem závislosti.

Osobní kontakt s pozvanými hosty poskytl studentkám cennou zkušenost i hlubší vhled do dané problematiky. Získané poznatky uplatní rovněž v budoucí učitelské praxi, kde je téma závislosti bohužel stále více aktuální.

Centrum ADAM organizuje pro své klienty především individuální i skupinové terapie, pracovní tréninky, podpůrné volnočasové aktivity, ale i důležitou podporu jejich rodinám. Aby byla pomoc skutečně efektivní, jsou dle autora a odborného garanta programu i statutárního zástupce centra PhDr. Romana Božíka, Ph.D. pro účast v programu jasně stanovená pravidla: „Skupina je strukturovaná s přesne stanovenými morálními a etickými hranicami a má na jedinců vysoké nároky. Učí a podporuje pozitivně prejavu správania a motivuje jej členov v životnom štýle, ktorý je

nezlučitelý s užíváním alkoholu, drog alebo s patologickým hráčstvom. Pozostáva z 10–15 dospelých mužov, ktorí začínajú a končia svoj resocializačný program priebežne a individuálne. To znamená, že v skupine sa nachádzajú osoby v rôznom štádiu programu, na rôznej úrovni skúseností s abstinenciou a teda je možné vzájomné odovzdávanie prežitého.“

Dr. Roman Božík zdôraznil během besedy, která se uskutečnila 10. dubna 2024, důležitost prevence a včasné intervence u mladých lidí, kteří se potý-

kají s rizikovým chováním. Jak dodává, „setkání bolo pre študentky veľmi prospešné, počas diskusie počuli autentické príbehy štyroch mužov, ktorým centrum pomáha na ich ceste k uzdraveniu. Klienti sa podelili o svoje skúsenosti s drogovou závislosťou a veľmi otvorene hovorili o tom, čo ich k závislosti priviedlo, akých chýb sa dopustili a kde získali znova silu postaviť sa zo dna a usilovať sa o návrat k normálnemu životu.“

Text: Hana Polešáková

Kompetenční rámec vysokoškolského vyučujícího

Na Fakultě humanitních studií Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně se zformovala nová pracovní skupina vytvářející kompetenční rámec vysokoškolského vyučujícího FHS.

Skupina navazuje na národní projekt CRP 2023 Kvalita výuky, ve kterém vznikl Návrh kompetenčního rámce. Ten je výsledkem roční spolupráce zástupců a zástupkyň dvadvaceti českých vysokých škol a Národního akreditačního úřadu. Představuje sdílenou vizi o kvalitě výuky a pedagogické práce na vysokých školách. Jeho ambicí je pomoci s vymezením a mapováním pedagogických

kompetencí a stát se východiskem pro tvorbu nástrojů využívaných při podpoře, rozvíjení a formování kvality výuky a pedagogické práce vysokoškolských vyučujících.

Kromě projektu navazuje pracovní skupina FHS na pravidelná neformální setkávání, během kterých byla řešena témata kvality výuky, komunikace se studenty, vyplňování karet předmětu, nastavování požadavků výuky i kultury instituce. Plánována jsou setkávání i v novém akademickém roce, na které jsou srdečně zváni všichni akademičtí pracovníci.

Velké poděkování patří členům pracovní skupiny FHS, kterou tvoří: doc. Ing. Anežka Lengálová, Ph.D.; PhDr. Barbora Petrů Puhrová, Ph.D.; Mgr. Marie Pavelková, Ph.D.; Mgr. Jana Vašíková, PhD.; Mgr. Jitka Hůsková, Ph.D.; Mgr. Lenka Vrlová, DiS.; Mgr. Marcela Dolejšová; Mgr. Julie Junaštíková; Mgr. Sylvie Chvatíková; PhDr. Iva Staňková, Ph.D., MBA a Mgr. Radana Kroutilová Nováková, Ph.D.

Text: Jana Martincová

Vstupní a průběžné vzdělávání učitelů

Zapojení Ústavu školní pedagogiky do projektu MŠMT Pokusné ověřování Systému podpory provázejících učitelů (MSMT-34366/2022-3).

V rámci tohoto projektu byly v uplynulém akademickém roce realizovány workshopy pro zapojené učitele mateřských a základních škol, které pomohou učitelům, studentům i vyučujícím v učitelských studijních programech rozvíjet profesní kompetence budoucích učitelů a vzájemně sdílet zkušenosti z praktického i akademického prostředí. Více než 40 vyučujících ze 16 spolupracujících škol prošlo vstupním i průběžným vzděláváním, díky kterému naplni-

li standard pro získání kvalifikace provázejícího učitele. Workshopy byly tematicky zaměřeny na oblasti didaktiky, hodnocení výuky, portfolia studenta, klíčové aspekty podnětující žáky k dalšímu učení, pedagogiku volného času, ale také na reflexi praxe a náměty ke zlepšení praxí i vzájemné spolupráce na „kávě s ředitelkou“. Projekt Provázející učitel pod garantstvím doc. PhDr. Marceley

Janíkové, Ph.D. a odborně-organizačním vedením Mgr. Marie Pavelkové, Ph.D. bude pokračovat v dalších letech podobným způsobem s cílem přispět k rozvoji praxí budoucích učitelů mateřských a základních škol.

Text: Barbora Petrů Puhrová

Od etiky k umělé inteligenci: soutěž Show-off

Ve středu 20. března proběhl na fakultě 13. ročník soutěže v prezentačních dovednostech v anglickém jazyce s názvem Show-off.

Sportuj s FHS

V měsíci dubnu probíhala na fakultě pohybová akce s názvem Sportuj s FHS.

Cílem bylo rozhýbat studenty a zaměstnance fakulty. Účastníci měli za úkol během měsíce dubna vykonat alespoň 8 pohybových aktivit v délce minimálně 30 minut, zaznamenat je chytrým zařízením a odeslat pořadatelům. Splněním podmínek se účastníci dostali do slosování o věcné ceny. Zúčastnění sportovci zaslali různé typy sportovních aktivit jako např. chůze, běh, jízda na kole, ale objevil se i golf. V řadě zaslaných aktivit však pouze malé procento zúčastněných splnilo požadavek osmi činností a do konečného losování bylo zařazeno pouze 8 studentek a studentů a 3 zaměstnanci. Výhru si odnesly studentka druhého ročníku Učitelství pro 1. stupeň ZŠ Anna Rožnovská a kolegyně Ing. Hana Muchová. Oběma výherkyním gratuluje-

me a ostatním zúčastněným děkujeme a těšíme se na účast na dalších pohybových akcích. Sportu zdar!

Text: Antonín Zderčík

Soutěž Show-off byla organizovaná Centrem jazykového vzdělávání a nezúčastnili se jí jen studenti UTB, ale i nadaní studenti středních škol z celého Zlínského kraje.

Letošní ročník soutěže se nesl ve znamení aktuálních témat, která reflektovala výzvy současné společnosti, jako jsou Etika v reálných životních situacích, Nové pojetí přistěhovalectví, Způsoby udržování duševního zdraví, Umělá inteligence, Bezpečnost na univerzitách. Diskutovalo se také o otázce, zda může charita nahradit společenskou roli státu.

Soutěž měla tentokrát velkou odezvu i mezi zahraničními studenty, kteří rádi využili příležitost ukázat svůj talent a seznámit se s ostatními. „Letošní rok jsme měli historicky nepočtenější zastoupení zahraničních studentů. Jsem ráda, že Show-off je opravdu soutěží pro všechny,“ uvádí organizátorka a garantka celé akce PhDr. Jana Semotamová.

Porota byla složená z akademiků, studentů a partnerů, mezi které patřili P.A.R.K Cambridge, ExxonMobil, Nestlé, Oxalis, SPUR, Notino a BENNON. Díky jejich štědré podpoře mohli soutěžící obdržet nejen stipendia a merch od univerzity, ale i hodnotné ceny. Partneři také přímo na místě prezentovali své produkty. Soutěžící i jejich přátelé, kteří je přišli podpořit, tak mohli zdarma ochutnat třeba tyčinky Nestlé, čaje Oxalis, catering od ExxonMobil a prohlédnout si boty Bennon.

Jednou z účastnic byla i studentka Marketingové komunikace Kateřina Čtvrtečková, která se v soutěži umístila na 3. místě. „Na začátku prezentace jsem byla nervózní, ale jak jsem odříkala naučený úvod, tak mě to začalo hrozně bavit. Podle mě soutěž byla super. Myslím si, že je to skvělá zkušenost, a hlavně je to místo, kde vás hodnotí někdo jiný než vaše učitelka angličtiny ve škole. Taký jsem se zde potkala se spoustou úžasných lidí, kteří

mluví jenom anglicky,“ sdílela své dojmy Kateřina. Výsledky soutěže si můžete přečíst na webu FHS.

Text: Michaela Kottová

Budoucí učitelky zkouší inovativní přístupy

Je úterý 9. dubna a na Fakultě humanitních studií UTB ve Zlíně se koná první z Projektových dnů.

Projektové dny organizují studentky čtvrtého ročníku studijního programu Učitelství pro 1. stupeň základní školy. Při této příležitosti si budoucí učitelky připravily pro Základní školu Mikoláše Alše a Základní školu Malenovice, tř. Svobody dva projektové programy plné aktivit a úkolů s tématy zaměřenými na environmentální vědu a na kyberbezpečnost. Projekty pod názvem Záchrana ostrova pravdy a Tajemství přírodních zákonů odhalily dětem úskalí spojená s on-line světem a pomohly jim snáze pochopit přírodní principy, které je třeba preventivně chránit.

Hned po osmé hodině ranní se žáci pátého ročníku schází ve fakultním studentském klubu, kde je pro ně připravena první část plánovaného programu. Na úvod obdrží klíčovou otázku, kterou pak v závěru dopoledne zodpoví na základě realizovaných praktických aktivit.

Nejdříve se formou videa a doplňujících materiálů snaží studentky v dětech probudit zájem o mediální gramotnost. Někteří z žáků původem z Ukrajiny mají problém s četbou v českém jazyce a oceňují, když jim budoucí pedagožky pomáhají s překla-

dem textu. Následně se akce přesune do počítačové učebny, kde je pro děti připravena tematická úniková hra. Jakmile se jim podaří úspěšně vymanit z „únikovky“, jsou prostřednictvím kola štěstí a generátoru čísel rozděleni do skupinek, ve kterých vytvářejí letáčky jako výstup celého projektu.

V rámci mediální gramotnosti s dětmi studentky probírají i bezpečnost na internetu a zjednodušenou problematiku fake news. Studentka Alena, která na tomto projektovém dni aktivně participuje, sdílí svou zkušenost: „Snažily jsme se vymyslet aktuální téma, které by děti mohlo zajímat. Jsem překvapená, kolik dětí na 1. stupni se setkala s podvody na internetu a má již nějaké zkušenosti s kyberšikanou. Takže tyhle situace spolu můžeme řešit a diskutovat o tom, jak jim předejít.“

„Projektová výuka umožňuje žákům, aby se stali aktivními účastníky vzdělávacího procesu a sami si zodpověděli komplexní otázky,“ říká Mgr. Tereza Kolumber, koordinátorka programu a asistentka působící na Ústavu školní pedagogiky FHS UTB. „Tímto způsobem se učí kriticky myslet, řešit problémy a pracovat v týmu,“ dodává. Cílem projektových dnů je tedy podporovat konstruktivistický přístup k výuce, kde je žák v centru učení a je motivován k samostatnému poznávání.

Podle dr. Heleny Pospíšilové, garantky předmětu Prezentační dovednosti učitele, jsou projektové dny vynikající zkušeností nejen pro žáky, ale i pro studentky a studenty učitelství. Při jejich realizaci získávají cenné zkušenosti ve vzdělávání a zkouší do běžné výuky zařadit také inovativní metody. Akce navíc reflektuje dlouhodobý závazek fakulty k zapojování studujících do praktické výuky a podporu nových trendů v pedagogice. Projektové dny se konají již několik let a staly se tak důležitou součástí studia.

Studentky pokračovaly v těchto aktivitách ještě v dalších termínech, a to 16. a 23. dubna 2024.

Celkem si pro žáky základních škol připravily osm projektů na různá témata, od tajemství přírodních zákonů až po říši zvířecích smyslů.

Text: Michaela Kottová, stážistka

Čeština pro studenty ze zahraničí

Na fakultě se každý den vyučuje v dopoledních hodinách čeština pro cizince, která nabízí nejen lingvistické, ale i kulturní poznání.

Jeden z vyučovacích bloků v letním semestru začal v úterý 23. dubna opakováním témat k ústní zkoušce, konkrétně cestování. Lektorka prostřednictvím interaktivních metod představila užitečné fráze, které mohou studentům během zkoušek pomoci.

Zvláštní pozornost byla věnována českým jídelním zvyklostem. Studenty zaujalo, kdy a co Češi jedí, jaké jsou typické české pokrmy a jak se liší od pokrmů v jejich domovinách. Diskuse probíhala v přátelské atmosféře s množstvím humoru, který ilustroval rozdíly v jídelních návycích.

Dále se hodina soustředila na gramatiku, především na pasivum, s nimiž někteří studenti zpočát-

ku dost zápasili. Vyučující trpělivě vysvětlovala pravidla a odpovídala na otázky studentů, kteří se nyní pohybují na úrovni B1–B2 jazykového rámce, přičemž na začátku zimního semestru začínali od základů. Ke konci hodiny si studentky a studenti zopakovali anatomickou terminologii a fráze používané při návštěvě lékaře, které jsou důležité pro orientaci v běžném životě i při cestování.

Lektorka Petra Bačuvčíková také sdílela poznatky z praxe výuky češtiny pro cizince, včetně výzev, jako je učení skloňování v jazyce, který je pro mnohé zcela odlišný od jejich mateřštiny. „Každý se naučí hodně i o svém jazyce a potom, když už si s těmi pokročilejšími povídáte o různých tématech, tak přinášíte názory, zkušenosti, a to oboha-

cuje celou skupinu. Člověk opravdu vidí, že v některých věcech jsme všichni stejní,“ vysvětluje a dodává „máme stejné zkušenosti, ale samozřejmě ty kultury, ze kterých přicházejí, jsou jiné. Studující jsou mnohdy vyděšeni z některých

českých zvyků, jako je třeba Mikuláš s čerty nebo některé velikonoční zvyky, ale nakonec přijmou, co je jim blízké a líbí se jim tady.“

Text: Michaela Kottová, stážistka

Erasmus a výjezd do Portugalska

Účast našich studentů na Stigma and Discrimination in Health Care: Approaches to Improve Awareness, která se konala na univerzitě Polytechnic of Leiria v Portugalsku.

Ve dnech 17. až 21. června 2024 se studenti prezenční formy studijního programu Všeobecného ošetrovatelství z Ústavu zdravotnických věd Fakulty humanitních studií Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně zúčastnili části projektové aktivity Blended Intensive Program v rámci ERASMUS+, pod

názvem Stigma and Discrimination in Health Care: Approaches to Improve Awareness, která se konala na univerzitě Polytechnic of Leiria v Portugalsku. Odbornému setkání předcházela postupná on-line příprava. Do společného prezenčního setkání se zapojili studující Simona Mojžíšková, Andrea Mrtvá,

Kristýna Růžnarová, Alexandra Sarminová a Daniel Vejražka, spolu s jejich vyučujícími Mgr. Evou Šalenovou a Mgr. Petrem Zemánkem, Ph.D.

V rámci tohoto mezinárodního programu bylo umožněno studentům i pedagogům hlouběji proniknout do problémů souvisejících se stigmatizací a diskriminací v oblasti zdravotní péče, včetně rozvoje jejich odborných jazykových kompetencí. Část projektu ERASMUS+, věnovaná zmíněným problémům Stigma and Discrimination in Health Care: Approaches to Improve Awareness, byla vytvořena a financována Evropskou unií, kde byla kombinována on-line výuka s prezenčními setkáními s cílenou motivací k získání a sdílení odborných znalostí. Během týdne prezenčních aktivit se účastníci zapojili do série workshopů, přednášek i praktických cvičení, jejichž cílem bylo podpořit hlubší pochopení problémů, kterým čelí pracovníci v pomáhajících profesích. Spolupráce studentů a pedagogů zásadním způsobem přispěla k obohacení akademických i osobních zkušeností všech zainteresovaných. Kromě studentů a pedagogů z Polytechnic Institute of Leiria a UTB se projektu zúčastnili také zástupci univerzit NHL Stenden Hogeschool (Nizozemí), Universidad Pontificia de Salamanca (Španělsko) a Universidad de Burgos (Španělsko).

Poděkování patří zejména organizátorům z Escola Superior de Saúde z Polytechnic Institute of Leiria (Portugalsko), a to Dr. Catarina Tomás, Dr. Ana Querido, Dr. Tiago Nascimento, Dr. Joana Sousa, panu děkanovi Dr. Rui Manuel Pinto a Tânia da Mota, za perfektně připravený program, osobní angažovanost a podporu studentů i kolegů ze všech zapojených univerzit. Možnost zúčastnit se odborných aktivit, které představovaly celkovou výukovou zátěž 81 hodin, lze hodnotit jako vysoce obohacující zkušenost, přínosnou nejen pro profesní rozvoj, ale významnou také pro navázání kontaktů s předními odborníky v rámci Evropské unie.

Text: Eva Šalenová

Finští studenti se podělili o dojmy ze stáže v KNTB

Praktické stáže i studijní pobyty v zahraničí jsou skvělým bonusem, jehož je třeba v průběhu vysokoškolského studia využít.

Program Erasmus+ nabízí tyto možnosti také recipročně zahraničním studujícím, kteří naopak hledají další příležitost pro svůj odborný a osobní rozvoj u nás. Jako dobrý příklad této praxe můžeme uvést praktickou stáž dvou finských studentů, Joonase a Kaipa, z Tamperské univerzity. Studenti všeobecného ošetřovatelství si v rámci programu Erasmus+ vybrali spolupráci s Fakultou humanitních studií, která jim zprostředkovala praktickou stáž v Krajské nemocnici Tomáše Bati ve Zlíně.

Česká republika pro ně byla jasnou volbou. Ocenili především pestrou nabídku v oblasti zdravotnického vzdělávání i přístup FHS, která jim navíc umožnila absolvovat stáž pouze v anglickém jazyce a nevyžadovala hlubší znalost češtiny. Během pobytu ve Zlíně získali Joonas a Kaipo nové praktické dovednosti a osobně si vyzkoušeli některé zdravotnické výkony, k nimž se doposud ve Finsku nedostali. Prošli celou řadou oddělení od Urgentního příjmu, přes Chirurgii, oddělení Anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny, až po Gynekologicko-porodnické oddělení. Široký záběr stáže jim umožnil udělat si o českém zdravotnictví jasnější představu a porovnat zdravotnické systémy obou zemí. Jak uvádí, finské i české zdravotnictví je v mnoha ohledech srovnatelné, přesto si všimli i několika klíčových rozdílů jako je vyšší úroveň digitalizace ve Finsku či zdánlivě bezplatné zdravotnictví v České republice. Při práci v nemocnici čelili také několika výzvám, a i když to zřejmě nečekali, tou nejtěžší překážkou pro ně byla jazyková bariéra. Nakonec se však s tímto problémem dokázali vypořádat a velmi ocenili přátelskou atmosféru i podporu, kterou jim zdejší zdravotnický personál poskytl.

A jaký dojem udělaly na Joonase a Kaipa město Zlín, naše univerzita nebo stáž v nemocnici? S tím se nám svěřili během krátkého rozhovoru:

„Náš první dojem z místní nemocnice byl velmi dobrý. Všichni zaměstnanci byli i přes jazykovou bariéru velmi ochotní a přátelští. Největší výzvou byla samozřejmě naše nedostatečná znalost českého jazyka a také systém 12hodinových směn, na které jsme si museli nějakou dobu zvykat, protože v tomto režimu ve Finsku nefungujeme.“

V nemocnici jste strávili dva intenzivní měsíce. Co jste si za tuto dobu stačili vyzkoušet? Získali jste nějaké nové zkušenosti?

„Určitě se nám podařilo zdokonalit se v některých dovednostech a zdravotnických výkonech. Procvičili jsme si například důkladně katetrizaci a odběr vzorků krve. Ve Finsku jsme dosud při praxi nenavštívili některá oddělení a bylo zajímavé získat první zkušenost právě zde ve Zlíně.“

Zaujaly nás rovněž pracovní metody a přístupy sester na různých odděleních. Velkým přínosem byla rozhodně účast při několika operacích, z nichž musíme vzpomenout alespoň robotickou operaci břicha, při které jsme doslova nahlíželi chirurgovi přes rameno.“

Postřehli jste nějaké zásadní rozdíly mezi finským a českým zdravotnickým systémem?

„Obecně je to docela podobné. Oba mají stejné služby a vybavení. Pokud se na to podíváme z administrativního hlediska, finský zdravotní systém je více digitalizovaný, ale bylo nám řečeno, že se na digitalizaci v Baťově nemocnici postupně pracuje. Velmi nás však překvapilo, že

je zdravotní péče v České republice většinou zdarma, zatímco ve Finsku je zpoplatněna.“

Uvedli jste, že největší překážkou byla při práci jazyková bariéra. Jak jste tento problém zvládli?

„Bohužel mluvíme velmi málo česky a před odjezdem jsme se naučili pouze pár základních frází. Rádi bychom více komunikovali s pacienty, ale kvůli tomuto deficitu jsme nebyli schopni vyjádřit pacientům své emoce a potřebnou empatii. Myslíme si, že kolegové angličtinu do jisté míry ovládají, ale nenašli často odvahu nás oslovit. Komunikovali jsme tedy většinou prostřednictvím našeho mentora, proto bychom zahraničním zájemcům o stáž doporučili předem absolvovat úvodní kurz českého jazyka.“

Jak byste popsali kulturní rozdíly mezi Finskem a Českou republikou?

„Ve skutečnosti zde žádné šokující kulturní rozdíly neexistují. Vtipně říkáme, že Finsko má kulturu masa a brambor, a je to prakticky stejné i tady. Samozřejmě kvůli geografické poloze je Česká republika kulturně více propojena se svými sousedními zeměmi, zatímco Finsko je trochu izolované na severu.“

Jaké aktivity nebo místa ve Zlíně a jeho okolí vás nejvíce zaujaly?

„Líbí se nám klidná atmosféra malého města. Vnímáme rovnováhu mezi městskými částmi a přírodou a líbí se nám, že většina věcí je v docházkové vzdálenosti. Veřejná doprava je velmi dobrá i v případě, že se potřebujete dostat trochu dál z centra. Zlín je také překvapivě dobré výchozí místo, pokud chcete snadno vycestovat do jiných vzdálenějších hlavních měst ve střední Evropě.“

Jak uvedl proděkan Fakulty humanitních studií UTB a koordinátor těchto stáží PhDr. Mgr. Petr Snopek, PhD. MBA, díky spolupráci s Krajskou nemocnicí Tomáše Bati nejsou stážisté ze zahraničí v nemocnici poprvé ani naposled. „Na podzim loňského roku podobnou stáž úspěšně absolvovaly studentky z Francie a už nyní jsme zaznamenali enormní zájem pro nadcházející akademické semestry.“

Text: Hana Polešáková

prof. RNDr. Jaroslava Pavelková, CSc.

Letošní zářijové vydání H-žurnálu nabízí čtenářům bližší seznámení s prof. RNDr. Jaroslavou Pavelkovou, CSc., která v uplynulém roce 2023 úspěšně prošla řízením ke jmenování profesorkou na základě své pedagogické a vědecké kvalifikace.

Letos v březnu byla slavnostně inaugurována prezidentkou Slovenské republiky, paní Zuzanou Čaputovou, od které převzala oficiální jmenovací dekret v oboru Sociální práce.

Narodila se v Karlových Varech a po střední škole absolvovala studia na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy v Praze, kde studovala systematickou biologii, specializaci antropologie, včetně doktorandského studia. Po absolvování vysoké školy se stala odbornou pracovnící v Archeologickém ústavu České akademie věd v Praze, posléze i vedoucí oddělení Antropologie a zoologie. Po transformaci společnosti v 90. letech odchází do akademického prostředí. Habilitovala se na Prešovské univerzitě v Prešově na Filosofické fakultě v oboru Sociální práce. V současné době působí již několik let jako akademická pracovnice, vyučující a garantka studijního programu Zdravotně sociální péče na Ústavu zdravotnických věd Fakulty humanitních studií na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně, kde v minulosti zastávala i funkci proděkanky pro tvůrčí činnost a doktorské studium.

V současné době se ve svých výzkumných akademických aktivitách zaměřuje na problematiku

mladých psychicky znevýhodněných lidí bez domova a hledá alternativní způsoby, jak jim zlepšit život. Uvědomuje si, že bezdomovectví představuje celosvětový problém právě se zvyšujícím se počtem mladých jedinců, kteří se dostali na ulici z různých důvodů. Jedná se o sociální kategorii lidí zjevně chudých, žijících na okraji společnosti a vyznačujících se svým specifickým způsobem života, který je vyčleňuje na okraj společnosti na základě jejich neschopnosti participovat na kvalitě života a nerespektování požadavků majoritní společnosti. Právě otázky spojené s fenoménem mladých lidí bez domova s využitím subjektivního hodnocení vzniklé situace a pochopení důvodů a příčin jejich sociálního propadu, který vedl k jejich nepříznivé sociální situaci, je nutné řešit pomocí vhodně aplikované sociální práce, k níž vede i své studenty.

Volný čas prof. J. Pavelková věnuje letité spolupráci s Archeologickým ústavem Slovenské akademie věd v Nitře, pro který zpracovala antropologické analýzy spálených lidských ostatků kultury Jihovýchodních popelnicových polí z mnoha slovenských lokalit (Cinobaňa, Kyjatice, Mikušovce, Rajec, Varín, Velký Cetín, aj.), včetně paleodemografických závěrů. Jedná se přibližně o 1000 antropogických lidských pozůstatků, které analyzovala a výsledky nejen publikovala v renomovaných vědeckých časopisech, ale i prezentovala na vědeckých konferencích a univerzitách v evropském kontextu.

Blahopřejeme Vám k úspěšnému jmenování profesorkou.

Text: Renata Šilhánová, Hana Polešáková

Gratulace

PhDr. Beatě Horníčkové, Ph.D.

Blahopřejeme k získání titulu Ph.D. a současně Ceny rektora za disertační práci Kvalita předškolního vzdělávání v perspektivách jeho klíčových aktérů. Dr. Horníčková v roce 2017 absolvovala obor Učitelství pro mateřské školy na Fakultě humanitních studií UTB ve Zlíně. Na téže fakultě v roce 2019 vystudovala obor Předškolní pedagogika a pokračovala v doktorském studiu. V roce

2020 zde složila rigorózní zkoušku z oboru Pedagogika předškolního věku (PhDr.) a v roce 2024 studium úspěšně ukončila. Téhož roku složila závěrečnou zkoušku z oboru Didaktika anglického jazyka na Univerzitě Palackého v Olomouci.

Stalo se

6. 3. 2024 – Daruj šanci na život (ÚZV)

26. 3. 2024 – Velikonoční kavárna

19. 4. 2024 – Festival neziskových organizací – spolupráce s neziskovou organizací Skládanka

květen 2024 – Sbírka pro Kabelkový veletrh

30. 5. – 6. 6. 2024 – Zlín Film festival

8.–9. 7. 2024 – Promoce

8.–12. 7. 2024 – Junior univerzita (ÚŠP)

19.–23. 8. 2024 – Prázdninová angličtina (CJV)

20. 8. 2024 – Den zdraví (ÚZV)

Redakční rada:

Mgr. Renata Šilhánová, Ph.D.

Bc. et Bc. Hana Polešáková

Mgr. Petra Bačuvčíková, Ph.D. – korektorka

prof. Mgr. A. Pavel Noga, ArtD. – grafik

za jednotlivé ústavy:

Mgr. Eliška Suchánková, Ph.D.

PhDr. Barbora Petrů Puhrová, Ph.D.

Mgr. Veronika Galačová

Mgr. Andrea Hoffmannová